

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davke posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo

Ljubljana, Knaflcova ul. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg 8. — CELJE, Kocnova ulica 2. — Tel. 190.
NOVOMESTO, Ljubljanska cesta, tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri pošti. Ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351

PRVA BALKANSKA KONFERENCA SKLICANA

Mednarodni mirovni urad je pozval vse balkanske države na konferenco o prijateljskem sodelovanju

Zeneva, 27. maja. Mednarodni mirovni urad je razposlal na vse balkanske države vabilo na balkanske konference, ki naj bi se vršile vsako leto. Prva taka konferenca naj bi se sestala letos v oktobru. Glavni cilj teh balkanskih konferenc pod varstvom Društva narodov naj bi bila uvedba prijateljskega sodelovanja vseh balkanskih držav. Posamezne vlade so pozvane, naj pošljejo na konferenco delegacije, ki naj se sestavijo iz zastopnikov gospodarstva, vseučilišč, novinarstva in vlad. Delegacije naj bi imele po 30 članov. Prva konferenca naj bi se vršila v Atenah in potem izmenoma v vseh balkanskih prestolnicah.

Poslovilna avdijenca našega dunajskega poslanika dr. Milojevića

Poslovilni sestanek dunajskega diplomatskega zbora — Kosilo pri predsedniku republike

Dunaj, 27. maja. AA. Včeraj popoldne je sprejel predsednik republike dr. Miklas v oprostili avdijenci jugoslovenskega poslanika dr. Milojevića. Po avdijenci je dr. Miklas priredil v čast dr. Milojevića svečano kosilo. Kosilu, ki je bilo v prostorih ministrstva za zunanje zadeve, je prisostvovalo 32 povablencev. Med temi so bili zvezni kancelar dr. Schober, bivši predsednik republike Hainisch s soprogo, bivši predsednik vlade baron Beck s soprogo, minister za socialno politiko dr. Imntzer, namestnik Nizje Avstrije dr. Burresch, glavni tajnik ministrstva za zunanje zadeve dr. Peter, opolnomočeni minister

Junker in več uradnikov ministrstva za zunanje zadeve, papežev nuncij, poslaniki Francije, Belgije, Bolgarske, Švice in Italije, zatem baron Löwenthal, šef kabineta predsednika republike in njegov pomočnik baron Klasterky. Ker je dr. Milojević že lastnik najvišjih odlikovanj avstrijske republike, sta mu predsednik republike dr. Miklas in avstrijski zvezni kancelar dr. Schober izročila svoji fotografiji s podpisom. Tudi diplomatski zbor je poklonil dr. Milojeviću krasten dar: srebrno šatulo s graviranimi podpismi vseh članov dunajskega diplomatskega zbora.

Senzacionalno odkritje o Kutjepovu v Gradcu

Graška policija je prišla na sled človeku, ki je sodeloval pri odvedbi generala Kutjepova

Graz, 27. maja. Listi poročajo, da se bavi graška policija s senzacionalno afero. Po naključju je namreč prišla na to, da se je eden izmed onih ljudi, ki so odvedli generala Kutjepova, dalje časa mudil v Gradcu in da je bržkone še sedaj kje v Avstriji. Direkcija nekega graškega hotela je namreč prijavitelja nekega Alfonza Hettricha iz Stuttgarta, ker je napravil dolgovne in nato izginil. Med preiskavo je policija odprla aktovko, ki jo je pustil Hettrich v hotelu. V aktovki so bili razni dokumen-

ti, med njimi tudi poslovilno pismo, v katerem naglašajo Hettrich, da mu je življenje dovolj in da gre raje v smrt. V pismu namiguje, da ga neprestano zasledujejo, ker je sodeloval v Kutjepovi aferi in pomagaj sovjetskim agentom v Parizu, da so ga dobili v roke in odvedli. Poizvedovanja policije za izginulim Hettrichom so ostala doslej brezuspešna. Ugotovljeno pa je, da doslej ni izvršil samomora, kakor napoveduje v svojem poslovilnem pismu.

Avstrijska vlada in Heimwehr

Avstrijska vladna koalicija ostane neizpremenjena — Dr. Schober proti nasilni politiki »Heimwehra«

Dunaj, 27. maja. V inozemstvu so bile razširjene govorice, da bo povzročil spor med ministrom Schumyjem in »Heimwehrom« razkol meščanske koalicije v Avstriji. Te vesti so seveda močno pretrpane v političnih krogih, ki že davno znajo, da vodja »Landbunda« Schumy ne simpatizira z vodstvom »Heimwehra« in da posebno nastopa proti radikalnemu stališču »Heimwehra« napram raznim avstrijskim problemom. Več mesecev trajajoča napetost med ministrom Schumyjem in vodstvom »Heimwehra« je izzvala v zadnjih dnevih znani Schumyjev napad proti politiki dr. Steidla in Priemerja. Nobena tajnost ni, da bojno stališče Schumyja pri zveznem kancelariu dr. Schoberu ni zadelo na odpor. Dr. Schober zastopa stališče, da je oslabljenje socialno-demokratske koalicije v Avstriji mogoče samo na parlamentarni podlagi in v demokraciji obliki in bi vsaka druga taktika, ki jo predlaga vodstvo »Heimwehra« pognala Avstrijo v meščansko vojno, ki bi povzročila državi ogromno škodo. To stališče zveznega kancelarja zastopajo tudi ostali zastopniki meščanske koalicije v parlamentu.

Ko je v petek grozila nevarnost, da bo nastal zaradi izpremembe fronte v »Landbundu« glede na vprašanje »Heimwehra« razkol v koaliciji meščanskih strank, so se vodilni meščanski politiki takoj lotili posla, da bi to morebitno možnost preprečili, kar se je v zadnjih 48 urah tudi posrečilo. S tem se je izjalovila nada avstrijskega levčarsko-radikalnega tiska, ki je sprožil vesti o razkolu vladnih strank. Če mislijo socialni demokrati, da je Schumyjev napad proti vodstvu »Heimwehra« samo uvod

k zeleno-rdeči koaliciji, za katero stremijo sami, se zelo motijo. Koalicija meščanskih strank bo tudi v bodoče podpirala dr. Schoberovo politiko in bo ostala do jesenskih volitev združena. Kaj se bo zgodilo tedaj, je danes še popolnoma negotovo.

V poznih večernih urah je bil izdan uradni komunik, v katerem zavzema vlada stališče napram politiki dr. Steidla in pravi med drugim:

Vlada v nobeni fazi svoje politike za dosego notranjega mira ni krenila s pota, ki si ga je v prvi vladni izjavi začetala proti »Heimwehru«. Enako stališče zagovarja vlada tudi glede na zvezni zakon o izpremembi določb o nošenju orožja.

V nadaljnjem se bavi komunik s stališčem, ki ga je zavzel napram vladi dr. Steidla. Na kritike, ki jih je naperil dr. Steidle proti večinskimi strankam, je po mnenju vlade odgovoril s svojimi izjavami, da deželni glavar dr. Ender. Končno omenja komunik opombo, ki je bila naslovljena na zveznega kancelarja osebno, češ, da smatra zvezni kancelar, da mora kot policijski predsednik iz leta 1927 in kot zvezni kancelar iz leta 1930 ščititi državo pred boljševizmom. Ne glede na to, ali gre za retorično pogreško ali za dobro premišljeno trditve, zaključuje komunik s besedami: Zvezni kancelar ne more soditi o lastni stvari in prepričan odločitev pozvati široki javnosti doma in v inozemstvu. Kancelar to lahko stori popolnoma mirno kot mož iz let 1918, 1919 in 1927, ko je z dejanji in ne samo z besedami dokazal, kaj je.

Beograjski proces

Beograd, 27. maja. Na današnji razpravi proti zagrebnim teroristom je bil zaslišan naknadno kot priča Avgust Cezarec, ki je izpovedal, da je bila eksplozija na Zrinjevcu docela nedolžna in da se nihče ni niti preplašil. Nadalje so bili zaslišani grafologi glede pisma, ki so ga ponovno našli pri Prpiču in ki ga je po njihovem mnenju pisal obtoženi Hadžija. Dokazno postopanje je s tem zaključeno. Včerajšnje predloge zagovornikov je sodišče odklonilo.

Imenovanje

Beograd, 27. maja. Pri železniški direkciji v Ljubljani so imenovani za referenta za zgradbe in stanovanja pri odseku za zgradbe inž. Josip Turba, dosedaj šef progovne sekcije za gorenjsko in dolensko prog, za nadzornika prog gorenjske in dolenske inž. Fran Sedlak, dosedaj šef progovne sekcije na Zidanem mostu, za šefa progovne sekcije na Zidanem mostu inž. Fran Hinterlechner, dosedaj v Veliki Kikindi, za šefa progovne sekcije na Jesenicah inž. Karl Zechner, dosedaj v Konjicah, za šefa kurilnice na Pragerskem Alojzij Smole, dosedaj pr kurilnici Ljubljani. — Na podlagi razsodbe državnega sveta je imenovan za veljavnostjo od 2. oktobra 1924 za direktorja državnih železnic v Ljubljani Andrej Vrečko, železniški direktor v pok.

Beograd, 27. maja. »Službene Novine« objavljajo ukaz, s katerim sta imenovana za inspektorja pri banki upravi v Ljubljani dr. Fran Kotnik, bivši prosvetni inspektor mariborske oblasti in za šolskega nadzornika Lužar Fortunat, bivši šolski nadzornik ljubljanske oblasti.

Madžarski revizionisti zopet na delu

Subotica, 27. maja. Domala vsi budimpeštanski listi so prinesli včeraj obširne članke o pripravah za velike demonstrativne mitinge ki se bodo vršili po vsej Madžarski 1. in 4. junija ob priliki 9-letnice trianonske mirovne pogodbe. — Dne 1. junija se bodo vršili povsod veliki protestni zbori. Na največjem takem zborovanju v Budimpešti bo govoril o trianonski mirovni pogodbi bivši predsednik madžarske vlade Lukacs ter dva poslanka vladne stranke. Istega dne popoldne se bodo vršila vsepovsod zlasti v šolah propagandna predavanja proti trianonski mirovni pogodbi. V vseh krajih v notranjosti Madžarske bodo imeli dne 4. junija protestne mitinge in predavanja v šolah. Nekateri listi prinašajo pismo lorda Rothermera Franju Herzegu, znanemu madžarskemu književniku in predsedniku Lige revizionistov, v katerem odobrava angleški lord nastop Madžarov proti trianonski pogodbi.

Johnsonova leti proti Sydneyu

London, 27. maja AA. Mis Amy Johnson je včeraj startala za polet v Sydney, ki je oddaljen 2000 milj. Leti v razmeroma kratkih etapah. Spremljajo jo lokalna letala. Njen polet bo trajal teden dni.

London, 27. maja. List »Daily Mail« je izplačal miss Amy Johnson 10.000 funtov sterlingov za njen uspehi polet. Letalka je včeraj ob 8. jutraj zapustila Pot Darwin in krenila proti Sydneyu. V Alexandri je dospela opoldne, kjer je obnovila zalogo bencina. Ker ni na tej poti brzojavnih postaj, manjkajo o njej nadaljne vesti.

London, 27. maja AA. Na poletu v Sydney se je pokvaril miss Johnson propeler, ki je moral biti obnovljen. Letalka bo posetila pozneje Camberro, glavno mesto Avstralije in Melbourne. Letalka je že preizkusila propeler ko je pristala pri Inseinu v bližini Rangona. Novi propeler ji je daroval neki tamošnji letalec.

Novi umor v Düsseldorfu pojasnjen

Desetletna deklica Worthman se je po nesrečnem naključju sama zadavila — Policija je ugotovila identičnost pisem düsseldorfskega vampirja

Düsseldorf, 27. maja. Včeraj so našli v stanovanju svoje matere sredi mesta mrtvo 10-letno Adelgunde Worthmann, kar je zbudilo v javnosti silno razburjenje. Ljudje še namreč vedno dvomijo, da je aretirani Peter Kürten res oni zagonetni morilec, ki je s svojimi umori vznemirjal zadnja leta vso javnost. Slučaj 10-letne Adelgunde je še bolj ojačal mnenje, da je düsseldorfski vampir še vedno na svobodi. Otrok so namreč našli zadavljene s svilnim šalom. Ker so ljudje opazili, da je hodil okrog hiše neki mož, ki je imel pri sebi mandolino, so vsi mislili, da gre zopet za zločin zagonetnega vampirja. Med prebivalstvom je vladala silna razburjenost, a tudi policija je ta dogodek spravil v dvom. Uvedena je bila takoj najstrožja preiskava. Senzacionalna vest o novem umoru se je bliskovito razširila po vsem mestu in listi so v posebnih izdajah podrobno opisali, kako je bil izvršen umor.

Na podlagi vsestranske preiskave pa je policija sredi izdala komunik, v katerem naglašajo, da je slučaj 10-letne Adelgunde že pojasnjen in da njena smrt ni v zvezi z zločinskimi početjem düsseldorfskega vampirja. Ne gre za zločin, marveč za nesrečo. Otrok si je po nesreči sam zadrgnil šal okoli vratu in se je zadušil. Policija je izsledila tudi sumljivega moža, ki so ga videli ljudje hoditi okrog hiše, ter je ugotovila, da z nesrečo ni v nikaki zvezi.

Areiranega Petra Kürtena še vedno zadržujejo. Kürten vztraja pri svojih prvotnih izpovedih in priznava vse zločine. Včeraj so ponovno proučili njegovo pismo in ugotovili, da je popolnoma slična s pisavo zasmehovalnih pisem, ki jih je prejela policija po vsakem umoru, tako, da je policija mnenja, da ima tokrat v rokah pravega morilca.

Spopad med komunisti in Hitlerjevci

Narodni socialisti napadli komuniste z revolverji in noži — Žrtve krvave počestne bitke

Monakovo, 27. maja. d. V Pirmasenu je prišlo po zaključku dvodnevnega kongresa Bavarske komunistične stranke do krvavih spopadov med komunisti in narodnimi socialisti. Komunisti, ki so se vračali na tovornih avtomobilih proti domu, so naleteali na neki cesti na vod narodnih socialistov, ki so napadli komunistične avtomobile s kamnenjem.

Komunisti so poskakali z avtomobilov ter se pričeli ruvati s Hitlerjevci.

V metehu so se zabliškali noži in jeli pokati revolverji. Ko je prihitela na kraj spopada policija, je ležalo na tleh šest težko ranjenih žrtev spopada. Ena žrtev je na prevozu v bolnico izdihnila, dočim je stanje ostalih ranjenecv tudi zelo kritično.

Ker se je bati novih spopadov, je prepovedala bavarska deželna vlada vse politične prireditve v Pirmasenu in njegovi okolici.

Protiitalijanski govor v madžarski zbornici

»Italijansko prijateljstvo ne koristi Madžarski niti politično, niti gospodarsko!« — Odmev pozivljene akcije legitimistov

Budimpešta, 27. maja. AA. V proračunski razpravi je povzel besedo social-demokratski poslanec Feyer. Govornik je ostro nastopil proti vladni politiki in naglašal, da prijateljstvo Italije ne prinaša Madžarski niti gospodarskih niti političnih koristi.

Feyerjev govor je izzval na desnici strahovito ogorčenje. Predsednik parlamenta Almasy je opetovano opo-

njal govornika k redu. Feyer je izjavil, da je pristaš francoske orientacije v zunanji politiki. Zatem je zahteval, naj se predsednik parlamenta izjavi o tem, ali je res, da bosta predsednik parlamenta in višjega doma ob priliki polnoletnosti Otona Habsburškega podala posebne izjave. Predsednik parlamenta je odgovoril, da takih izjav ne namerava podati.

Krvav incident na poljsko-nemški meji

Nemški obmejni stražniki prekorajčili mejo in obstreljevali poljsko obmejno stražo

Marlenwerder, 27. maja. »Deutsche Zeitung« je prejela o incidentu med poljsko in nemško obmejno stražo na vzhodno pruski meji naslednje poročilo: Dva poljska policijska uradnika sta v soboto ponoči prekorajčila mejo pri obmejnem poslopiju v Neuhoftenu. Ko so ju prijeli, sta se poslužila orožja, pri čemer je bil po en

nemški in poljski uradnik ranjen. Takoj nato so drugi poljski uradniki prekorajčili mejo in skušali prijeti uradnika osvoboditi. Pri tem so oddali veliko število strel in obmejno poslopje in nemške uradnike. Poškodba nemškega uradnika je lahka. O incidentu se poizvedbe še nadaljujejo.

Po tragediji v Prečni ulici

Ljubljana, 27. maja. Včeraj ob 17. popoldne je bilo truplo nesrečne Marijete Jontesove v prosekuri ljubljanske bolnice obducirano. Obdukciji so prisostvovali zastopnik drž. pravdnika dr. Lučovnik, preiskovalni sodnik dr. Kresnik in šef kriminalnega oddelka ljubljanske policije g. Zajdela. Truplo je obduciral sodnik zdravnik dr. Suher ob asistenci nekega mlajšega zdravnika. Komisija je ugotovila, da je krogla udarila v levo prsno stran, nato vdrla proti sredini, zadela ob eno rebro ter zavila naravnost proti srcu, zaradi česar je nato nesrečna Marijeta Jontesova umrla.

Stanje Angele Jontesove je razmeroma popolno. Operacija je še dosti srečno prestala in če ne bodo nastopile komplikacije, se ni bati za njeno življenje. Jontesova se subjektivno počuti dobro.

Nesrečnega Jontesa je včeraj popoldne in popoldne zasliševal šef kriminalnega oddelka g. Zajdela. Jontes je bil popolnoma str, zavedal se je svojega dejanja in je priznal, da je streljal zato, ker so bile domače razmere glede nate, da so bili vsi ostali brez posla, zares neznošne. Sivolasi mož je na policiji lokal kakor otrok.

Trditve, da je začel Jontes zadnje čase popivati in da se je popolnoma udal pijači, so neresnične. Jontes je bil vse svoje življenje znan kot izredno miren in soliden človek, vsa njegova preteklost je neomadeževana. Strašno dejanje je pač moral izvršiti v hipni duševni zmučenosti. To je razvidno tudi iz dejstva, ker je

Hidrotehnična pogajanja z Rumunijo

Beograd, 27. maja. AA. Delegaciji naše kraljevine in kraljevine Rumunije za pogajanja v vseh doslej neresenih hitro-hetnih vprašanjih sta končali svoje delo. Obe delegaciji predložitva svojima vladama izredno poročilo o svojem delu in o vseh vprašanjih, o katerih sta razpravljali. Za končno rešitev teh vprašanj je zastopniki naše kraljevine in kraljevine Rumunije ponovno sestanejo v januarju prihodnjega leta.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.785, Berlin 13.5025—13.5325 (13.5175), Budimpešta 9.8997, Bruselj 7.9068, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 797.68—800.66 (799.18), London 275.24, Newyork 56.43—56.63 (56.53), Pariz 222.09, Praga 167.60—168.40 (168), Trst 296.80.

INOZEMSKA BORZE
Curih: Beograd 9.125, Pariz 20.265, London 25.115, Newyork 516.80, Bruselj 72.13, Milan 27.0825, Madrid 62.90, Berlin 123.33, Dunaj 72.925, Sofija 3.745, Praga 15.33, Varšava 58, Budimpešta 90.335, Carigrad 2.45, Helsingfors 13.

Augustus Muir:

Krog zločinov

Roman

Odšla je počasi po stopnicah v vežo. Bila je prepičana, da mora biti stanovna profesorjeve gospodinje neke v pritličju. Toda dvojna vrata, na kateri je nalepila najprej, so bila zaklenjena, druga so se pa odpirala v temo. Pomislila je, da bi bila storila pametnejše, če bi bila poklicala slugo in ga prosila, naj jo odvede k profesorjevi gospodnji. Vrnila se je torej nazaj po stopnicah.

Na pragu svoje sobe je opazila, da je električna luč ugasnjena. Spomnila se je na dobro, da jo je bila pustila prižgano. Kaj so ugašali luči v tej hiši ob določeni uri? Na hodniku je pa gorela luč. Kaj naj to pomeni?

Molly je hotela najti stikalo za vrata, pa ga ni bilo. Spomnila se je, da je bilo drugo stikalo na steni pri vratih v njeno spalnico in zato je krenila tja. Kar se je ustavila in zadržala sapa. Ta soba je bila večja, mnogo večja od njene. Vstopila je bila v napačno sobo. Njena je gotovo eno nadstropje niže.

Kar je instinktivno začutila, da se je blizu neki zganilo. Slišala in videala ni ničesar. Toda instinkt ji je povedal, da ni sama.

Nekaj je zarojčilo. Naglo se je obrnila. V steno svetlobe, ki je padala sem iz predsobe, je stal visok sivolas mož strogih, skoro strašnih potez. Roke je imel prekrščane na hrbtu, bistrice oči so se mu svetile izpod gostih obrvi. Sapo ji je na zazrl pogled na ves njegov obraz. To je bil obraz, katerega je spoznala mržnja ali blaznost — iz njeza je pa odsevala tudi sumničnjenje, besnost in krutost.

Te dolge oči so omamile njen pogled. Imela je občutek ptičke, ki se je ušla v zanko in katero fascinira groza. Srce ji je močno utripalo, ko je spoznala resnico — takoj prvi večer je bila zašla v prepovedano sobo profesorja Caspiana. Sodeč po obrazu, ki je napravil na njo tako porazen vtis, je bil profesor zagoneten in morda celo blazen.

Držeč se za grlo je čakala, da ta strašni mož spregovori. Bila je tako presenečena in prestrašena, da se še ganiti ni mogla. Zrla je nepremično v zloboke profesorjeve oči, ki so menda čitale v knjigi njenega življenja.

Profesor Caspian

— Kdo je? — Glas je bil kakor mož in kakor osebnost za tem možem — rekel, osoren.

Molly je povedala, kdo je. Obrnil se je in prižgal luč.

— Kako dolgo ste bili v tej sobi? — Prav kar sem prišla.

— Radovednost, a? — Ne, ne, zmotila sem se. Mislila sem, da je to moja soba.

Molly je obmolnila in povešila oči. Pomislila je, kako slabo je začela svojo novo službo, kako neprijeten vtis je napravila na profesorja.

— Je vam moja gospodinja sporočila moja navodila?

— Da, gospod profesor. Vem, da bi morala biti previdnejša. Nikoli več ne storim tega.

— Če hočete ostati pri meni, — je dejal profesor Caspian strogo, — me boste morali ubogati. Če pa odredite pokorščino, absolutno pokorščino v vsem, — izgubite službo.

Izpod stropa mu je svetil v obraz snop žarkov in tako so bile njegove poteze še izrazitejše. To je bil obraz misleca s tankim orlovskim nosom, ozkimi čeljustmi, štrlečimi ličnimi kostmi in visokim čelom, s katerega so bili sivi lasje počesani nazaj. Zdal se je zrl na Molly in dolgo molčal. Zdelo se je, da se zenice njegovih bledešvih oči cvro na črni glavici igle, njegov pogled je bil tako srep, da bi človek mislil, da prodira v možgane in čita vse skrivne misli.

Molly se je združila. Hotela se je obrniti na drugo stran, ker ji je bilo neprijetno stati v bleščeči luči močnega reflektora, toda njegove nepremične oči so držale njeno.

Kar je napravil kretnjo, katero je smatrala za znamenje, naj odide. Ko je prispela do vrat, jo je presenetil profesor Caspian z vprašanjem, izgovorjenim nekam čudno tiho:

— Je bil gospod Bentley pravkar v vaši sobi?

Pri njenem odgovoru je profesor stisnil ustnice. Kaj je tudi mladi asistent kršil pravila te čudne domačije? Toda profesor Caspian ni rekel ne bevt ne mev in Molly je bila srečna, da je lahko odšla v svojo sobo.

— Profesorjeva gospodinja je imela prav, — je pomislila Molly. — Previdna moram biti.

Ena čudaških lastnosti njenega novega gospodarja je bila menda v tem, da je bil trdno prepričan, da se tuji ljudje zanimajo za njegove privatne zadeve. Kakor da bi mogla zapletena znanstvena formula koga zanimati!

Molly se je združila pri misli, da bi mogla izgubiti to službo. Policija ji je bila za petami in zato bi bilo nevarno povpraševati po novi službi. Vedela je, da bi bila izgubljena, če bi jo aretirali, ker bi ne mogla dokazati, da je nedolžna, kajti vse, kar je počela zadnjih štiriindvajset ur, je bilo storjeno z namenom uiti policiji. Pritisnila bi ji na čelo srmatotni žig zločinke, pomočnice ponarejalcev. To bi bilo neizogibno.

Se pred desetimi minutami je hotela povedati profesorjevi gospodnji, da ne bo spala v tej hiši. V zadnjem hipu se je pa spomnila, da bi pomenilo iskati stanovanje ali hoditi podnevi z doma drveti v pogubo.

Sluga je vstopil s podstavkom in ji postavil večerjo na mizo. Zvedela je, da mu je ime Maddox in to je bilo vse, kar je spravila iz njeza. Čez pol ure se je vrnil in pospravil z mize.

Za lepo dlako dobra reja

V Ameriki je že 10.000, v Evropi pa 1500 farm za živali z lepo dlako

Ni nobena tajna, da se pridobiva večina krzna za damske plašče ali kožuhe umetno. Izdelovanje krzna se je razvilo že v veliko industrijo. Človek je gojil tisočletja samo domače živali. Šele v 19. stoletju, ko so prišla v modo novejše peresa, so začeli umetno gojiti ameriškega noja. Ko se je začela razvijati vedno bolj širiti industrija krzna in ko je pretela nevarnost, da bodo iztrebljene vse divje živali z lepo dlako, so začeli podjetni Američani gojiti te živali umetno na farmah. Kako se je to razširilo, je razvidno najbolje iz dejstva, da je zdaj v Ameriki že okrog 10.000 takih farm. Lastniki imajo seveda zelo mastne dohodke. Dobiček imajo pa tudi poljedelci, kajti divje živali na farmah potrebujejo mnogo krme.

Naivnejša je prehrana divjih živali, katere goje na farmah samo zaradi njihove lepe dlake. To je zdaj že prava veda. Lisice dobivajo točno na kolonije odmerjeno hrano. Praksa je namreč pokazala, da se izpremenjena dlaka živali po tem, kakor in s čimer se hranijo, živali so zaprte v kletkah in hranijo jih tako, da dobe lepo dlako, nego jo imajo enake živali v prosti naravi. Srebrna lisica dobiva za obed meso, mleko, jabolka in jaja. Najraje pa ima žličnike iz ribje maske.

Na farmah pa ne goje samo srebrnih lisic, temveč z velikim uspehom tudi kune, sobole in dihurje. Tudi jamaški medved (Washbär) dobiva posebno, na kalorien odmerjeno hrano, da ima lepše krzno. Za krzno goje tudi dobre kune, sibirske verice, činšile, karakulске opice itd. Ta industrija se je začela najprej v Ameriki in zato je razumljivo, da imajo Američani v tem pogledu največ izkušenj. Pred dobrimi petimi leti so začeli gojiti divje živali z lepo dlako tudi v Evropi.

Najbolj se izplača gojiti srebrne lisice, kajti lepa koža te redke živali stane do 15.000 Din. Seveda pa tudi umetnim potom ne pridemo poceni do tega lepega krzna, kajti srebrna lisica stane do 30.000 Din. Res je, da se srebrne lisice kmalu razmnože, na drugi strani pa ne smemo pozabiti, da lahko nekatere poginejo in s tem je lastnik znatno oškodovan. V Evropi se porabi zdaj letno nad 100.000 kož srebrnih lisic in povpraševanje je še vedno večje od proizvodnje. Na zadnjem sejmu kožuhovine v Leipzigu so prodali naenkrat 30.000 kož srebrne lisice. V Evropi se širi ta industrija tako hitro, da je že zdaj okrog 1500 farm, kjer goje srebrne lisice. Na prvem mestu je v tem pogledu Kanada, kjer je več tisoč podjetnikov, ki goje srebrne lisice, v Evropi pa zavzema prvo mesto Norveška, ki ima okrog 1200 farm, na drugem mestu je Švedska itd. Tudi na Češkoslovaškem imajo že več farm za srebrne lisice. Največja farma v Klotovnicah, ki je obenem preizkusna

stanica državnih zavodov poljedelskega ministrstva. Ta farma je dosegla letos velik uspeh, kajti njene srebrne lisice so vrgle 128 mladičev. 11 lisic je vrglo po 4, 11 po 5, 2 po 6, ena pa celo 7 mladičev. Na farmi je zdaj 182 srebrnih lisic. Pogled na to veliko družino dragocenih živali je res lep.

Lastniki zapisujejo o vsaki živali vse podatke v posebno rubriko, skrbno pazijo na njeno zdravje in skušajo preprečiti hiranje s križanjem. Živali so zaprte v velikih ograjah, ki morajo biti zelo visoke in zasajene globoko v zemljo, da jih živali ne preskočijo odnošno ne izpodkopljejo. Podzemne rove jim delajo navadno iz desk, pa tudi sicer posnemajo po možnosti naravo, da se počutijo lisice kakor v gozdu. Varnije jih tudi deža in pripekajočega solca, kajti sicer bi trpela njihova dragocena dlaka.

Riba-dvoživka

Na zapadni obali Malajskega otoka živi zelo zanimiva riba Periphalms koelreutheri. Že njena zunanost je zelo čudna. Zgornjo čeljust ima daljšo od spodnje, usta horizontalna, oči na temenu glave so pa zelo tesno skupaj. Telo je podolgovato in prsne plavuti imajo močne mišice, na katere se lahko opira kakor na prednje noge. Skрге so zavarovane tako, da se ne morejo posušiti in zato lahko ta riba zapusti vodo in živi tudi na suhem.

V vodi se premika s pomočjo repa tako, da skače po gladini, kakor bi hotela zleteti. Riba-dvoživka se zanimive tudi zato, ker rade skačejo in plezajo po kolih, molečih iz vode, ali po drevu in ob vodi. Jedo komarje in mušice. Da jih ujamajo, skačejo spretno za njimi iz vode. Te ribe so zelo plahe in Malajci jih sploh ne love.

Paderewski o umetnosti in politiki

Neki angleški list je priobčil te dni pogovor s slavnim poljskim pianistom Paderewskim, ki je bil kakor znano nekaj časa ministrski predsednik poljske republike. Angleški novinar ga je med drugim vprašal, kaj ceni bolj, velikega umetnika ali velikega državnika.

Državnika, — je odgovoril Paderewski brez obolevanja. Toda ne navadnega politika, temveč državnika, ki daje izraz notranjim nadam svojega naroda in mu kaže pravo pot v mračno bodočnost. Na vprašanje, kako se mu zdaj godi, je Paderewski odgovoril, da mu gre v gromotnem pogledu prav tako dobro, kakor takrat, ko je bil ministrski predsednik. Med vojno, ko se je zavzemal za osvoboditev Poljske, je žrtvoval v ta namen vse svoje imetje. Zdaj je pa na najboljši poti, da dobi nazaj vse, kar je žrtvoval za domovino. Za en koncert dobi povpreč-

no po 5000 dolarjev ali okrog 280.000 Din. v velikih ameriških mestih celo dvakrat toliko. Zadnja turneja mu je vrgla skoro en milijon dolarjev. Kakor vidite, je dejal Paderewski, se mi ne treba bati, da bi umrl od lakote, kakor so umirali celo talentirani umetniki.

Krematorij umorjenih

Policijsko ravnanstvo v Chicagu je objavilo poročilo, ki je spravilo na noge vse mesto. Policija je namreč zavohala, da si je uredila tola zločincev krematorij, v katerem sežiga trupla svojih žrtev, kajti obdukcije trupel so pokazale zadnje čase sledove za mnogimi zločinci. Doslej so imeli ameriški tolovaji navado svoje žrtve medvožno v avtomobilu ustreliti in vreči na cesto, kjer so trupla ležala, dokler jih ni pobrala policija.

Policija je odkrila krematorij zločincev na ta način, da sta dva člana znane tolnje kralja vlomilcev Al Capone na zagoneten način izginila. Čez nekaj dni so našli v gozdu blizu Chicaga napol sežigane kosti in končno se je policiji posrežilo najti tudi kraj, kjer sta bili trupla sežigani. V severozapadnem delu mesta je bila v neki kleti centralna kurjava izpremenjena v krematorij. Najbrž so tolovaji že dolgo sežigali svoje žrtve, kajti zadnje čase je izginilo brez sledu več prebivalcev čikaških predmestij.

Vpliv duše na telo

Hipnoza in sugestija nam kažeta, da je vpliv duševnega razpoloženja na telo zelo velik, kar potrjujejo tudi zdravniki. Če komu sugeriramo, da uživa to ali ono hrano, se mu začne v želodcu izločati želodčni sok v toliki množini in jakosti, kolikor je baš potrebno za prebavo dotične hrane, katere pa v želodcu ni.

Dva španska zdravnika sta delala nedavno take poskuse na neki ženski in spočetka je šlo vse gladko. Naenkrat je na vpliv sugestije izostal, ko sta bolnici sugerirala, da je meso. Vzrok je zelo zanimiv. Poskusi so se vršili v postnem času in tedaj je obšlo bolnico tudi v hipnozi podzvedno prepričanje, da ne sme jesti mesa in ta zavest je zadržala izločanje želodčnega soka. To je nov dokaz, da dobro vzgojenega človeka s hipnozo ni mogoče prisiliti, da bi izvršil zločin. Če sugeriramo komu, da je vesel, žalosten ali prestrašen, začne jetra močneje izločati žolč, če mu pa sugeriramo jezo, se žolč neha izločati. Večkrat slišimo, da je postal ta ali oni »zelen od jeze«. Ta trditve ni brez podlage, kajti pri kronični togozi žolč preide neprestano zadrževani žolč v kri in posledica je, da postane koža prehodno žolta ali zelenkasta.

Praktični Američani.

V Ameriki pravijo, da Gandhi ni praktičen. Če bi bil Američan, bi prodal svoje slike in funt soli po dolarju.

Odprodaja čevljev

Ne zamudite ugodne prilike za nakup vsakovrstnih čevljev za dame, gospode in otroke.

po zelo znižanih cenah.

Ker imamo v zalogi več tisoč parov, se vsakemu kupcu lahko po želji ustrezne.

Damski čevlji v vseh barvah že od Din 120.— naprej do najfinjših 230.— Din.

Vsak čevljev je zamenljivo solidno ročno delo. — Oglejte si cene v izlozbi in zalogo pri

»DOKO«, Prešernova ulica 9 dvorišče.

Ivan Čarman.

Tesan les

popolnoma suh, za takojšnje uporabo, za stavbe ima stalno v zalozbi liirija, dr. z o. z., Ljubljana — Dunajska c. 46, telefon šte. 2820. 47/T

Mesdames! Messieurs! Désirez-vous faire repasser vos vêtements?

Prix 18 dinars

Toute espèce de vêtements de dame et d'homme sont promptement repassés chimiquement nettoyes, raccomodés retournes, fraichement doubles, de la sorte qu'il paraissent tout neufs. S'adresser à Wallet Express Ljubljana, Stari trg 19. Il y a, à la disposition de M. M. les clients une salle, où l'on peut d'emblée en attendant que le repassage soit effectué.

Vajenca

za trgovino z mešanim blagom, s primerno solsko predizobrazbo, novince ali tudi že z nekoliko praks sprejme tvrdka Norbert Zanier & sin, Sv. Peter v Savinjski dolini. 1684

Gostilna Tomšič

Sv. Jakoba trg 5, — vam nudi vina z jamčeno provenienco stajarskih in dolenskih vinogradov. — Izborna zagrebško pivo čez ulico 1/4 Din. 1688

Varuhinja otrok

inteligentno, večšo nemščino, srbohrvaščino in francoščino ter igranja na klavir sprejemem k 9 letni deklici in 7 letnemu dečku. — Ponudbe s sliko na: Aleksandra Rosenfelda, Subotica. 1685

Na birmo

ostanejo najlepši spomin: ure, zlatnina, katero kupite najcenejše pri Fr. P. Zajec, Ljubljana, Stari trg 9. 1643

Vsa plesarska in ličarska dela.

izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo

J. HLEBŠ

pleskarstvo in ličarstvo Ljubljana, Sv. Petra cesta 33.

žrebanje razredne loterije

Dne 23. maja so bile naslednje pri nas kupljene srečke izžrebane:

Din 30.000 št. 16.038

Din 500 št. 1.868, 8.023, 8.049, 8.072, 9.716, 13.863, 17.922, 19.127, 19.133, 27.775, 29.212, 29.218, 29.233, 29.239, 29.248, 29.266, 29.272, 29.283, 29.284, 29.290, 29.294, 33.752, 33.756, 33.769, 33.788, 34.181, 35.376, 35.380, 36.655, 36.682, 37.716, 37.737, 38.142, 38.195, 39.503, 39.564, 44.109, 46.652, 46.665, 46.666, 47.492, 47.497, 48.340, 48.372, 48.386, 49.438, 49.446, 49.452, 49.487, 56.031, 56.037, 56.049, 57.361, 57.368, 58.801, 58.819, 58.844, 58.866, 59.593, 66.415, 66.457, 66.500, 67.597, 68.714, 68.763, 68.769, 69.145, 69.174, 69.414, 69.471, 72.059, 72.080, 72.091, 73.761, 73.956, 75.071, 75.147, 75.170, 76.624, 76.665, 76.691, 77.233, 77.310, 77.358, 78.031, 78.077, 78.078, 82.456, 82.463, 82.482, 86.912, 86.971, 86.988, 87.268, 87.290, 87.829, 87.823, 87.844, 87.898, 87.899, 87.999, 89.133, 89.166, 89.175, 89.182, 96.642, 96.652, 96.668, 96.804, 96.811, 96.824, 96.853, 96.862, 96.890, 98.148, 98.197, 98.919, 98.937, 98.967.

Do 2. junija bodo izžrebani še naslednji večji dobitki:

2 premije po Din 1.200.000.—	24 dobitkov po Din 10.000.—
2 » » » 500.000.—	44 » » » 4.000.—
2 dobitka » » » 40.000.—	400 » » » 2.000.—
6 dobitkov » » » 30.000.—	19.510 » » » 500.—
14 » » » 30.000.—	

Onim, ki so bile srečke izžrebane za mal dobiček, bomo izžrebane srečke zamenjali za neizžrebane, da bodo mogli nadaljevati igranje na visoke dobitke. To pa je toliko časa, dokler bo kaj neizžrebanih srečk na zalogi. Izžrebane srečke nam je takoj vposlati.

Zadružna hranilnica Ljubljana Sv. Petra cesta 19.

Antiseptično prepariran

zaščitni znak

zaupanja

dokazano nedosogljiv!

Makulturni papir

lež à Din 4.—

prodaja uprava Slovenskega Naroda,

Za birmo

najlepša in najcenejša darila dobite le pri trdki

A. FUCHS

Ljubljana, Šelenburgova ulica 6